

Smernice o mejah pogodbe

Uvod

- 1.1. EIOPA v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1094/2010 z dne 24. novembra 2010 (v nadaljnjem besedilu: uredba o EIOPA)¹ izdaja smernice na podlagi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II)², zlasti člena 76(1) in člena 78 Direktive ter členov 17 in 18 izvedbenih ukrepov³.
- 1.2. Smernice so namenjene nadzornim organom v skladu z direktivo Solventnost II.
- 1.3. Smernice veljajo za zavarovalnice in pozavarovalnice ter spodbujajo dosledno uporabo meje zavarovalnih ali pozavarovalnih pogodb za določanje meje med obstoječimi in prihodnjimi dejavnostmi. Smernice zagotavljajo napotke za ugotavljanje, katere obveznosti zavarovanja ali pozavarovanja v zvezi s prihodnjimi premijami izhajajo iz pogodbe v skladu s členoma 17 in 18 izvedbenih ukrepov.
- 1.4. V teh smernicah izraz „organi upravljanja“ pomeni notranje organe, ki so bili ustanovljeni za namene upravljanja zavarovalnice ali pozavarovalnice in ki se jih zato ne sme šteti za tretjo osebo, če sprejmejo odločitev ali izrazijo mnenje o uveljavljanju pravice do prekinitve pogodbe, zavrnitve premij, ki se plačujejo v skladu s pogodbo, ali spremembe premij ali dajatev, ki se plačujejo v skladu s pogodbo.
- 1.5. Če izraz ni opredeljen v teh smernicah, velja njegova opredelitev iz pravnih aktov, navedenih v uvodu.
- 1.6. Smernice začnejo veljati 1. aprila 2015.

Smernica 1 – Dosledna uporaba načel

- 1.7. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da se načela za določanje mej pogodb dosledno uporabljajo za vse zavarovalne in pozavarovalne pogodbe, zlasti v daljšem časovnem obdobju.

Smernica 2 – Enostranska pravica

- 1.8. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale šteti pravico do prekinitve, zavrnitve ali spremembe premij ali dajatev, ki se plačujejo v skladu z zavarovalno ali pozavarovalno pogodbo, za enostransko pravico, kadar niti imetnik police niti katera koli tretja oseba ne more omejiti uveljavljanja te pravice. Za namene te smernice tretje osebe ne vključujejo nadzornih organov in organov upravljanja zavarovalnic in pozavarovalnic.

¹ UL L 331, 15.12.2010, str. 48–83.

² UL L 335, 17.12.2009, str. 1–155.

³ UL L 12, 17.01.2015, str. 1–797.

1.9. Zlasti velja naslednje:

- a) kadar mora za uveljavitev spremembe premij in dajatev zavarovalnica ali pozavarovalnica pridobiti zunanjo oceno v skladu z zakonom ali pogoji drugega dogovora zunaj zavarovalne ali pozavarovalne pogodbe, lahko obstoj take zahteve omeji enostransko pravico zavarovalnice ali pozavarovalnice le, če ocena daje imetniku police ali kateri koli tretji osebi pravico, da posega v uveljavljanje te pravice.
- b) Zavarovalnice in pozavarovalnice ne bi smele šteti tveganja izgube ugleda ali konkurenčnih pritiskov kot omejitev enostranske pravice.
- c) Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale šteti, da nacionalna zakonodaja omejuje njihovo enostransko pravico le, če ta zakonodaja omejuje ali daje imetniku police ali tretji osebi pravico, da omeji uveljavljanje te pravice.
- d) Zavarovalnice in pozavarovalnice ne bi smele uveljavljati pravice do enostranske spremembe premij ali dajatev, ki se plačujejo v skladu s pogodbo, če so premije ali dajatve odvisne zgolj od odločitev imetnika police ali upravičenca.
- e) Zavarovalnice in pozavarovalnice ne bi smele uveljavljati pravice do enostranske prekinitve pogodbe ali zavrnitve premij, ki se plačujejo v skladu s pogodbo, če je uveljavljanje te pravice, kot je določeno v pogojih pogodbe, pogojeno z nastankom škodnega dogodka.

Smernica 3 – Možnost prisile

- 1.10. Zavarovalnice ali pozavarovalnice bi morale možnost, da imetnika police prisilijo k plačilu premije, uporabiti le, če je plačilo imetnika police pravno izvršljivo.

Smernica 4 – Popolno upoštevanje tveganj

- 1.11. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale pri ugotavljanju, ali se pri premijah v celoti upoštevajo tveganja, zajeta v portfelj zavarovalnih ali pozavarovalnih obveznosti, oceniti, ali ima v času, ko je premije ali dajatve mogoče spremeniti, zavarovalnica ali pozavarovalnica v vseh okoliščinah pravico do spremembe premij ali dajatev, tako da pričakovana sedanja vrednost prihodnjih premij presega pričakovano sedanjo vrednost prihodnjih dajatev in stroškov, ki se plačujejo v okviru portfelja.
- 1.12. Za namene ocene, ali se pri premijah v celoti upoštevajo tveganja, zajeta v portfelju zavarovalnih ali pozavarovalnih obveznosti v skladu s členom 18(3) in (7) izvedbenih ukrepov, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da je ta portfelj sestavljen iz obveznosti, za katere lahko zavarovalnica ali pozavarovalnica spremeni premije in dajatve v podobnih okoliščinah in s podobnimi posledicami.
- 1.13. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale upoštevati vsako posamezno oceno pomembnih lastnosti zavarovane osebe, da lahko zberejo dovolj informacij za ustrezno razumevanje tveganj, povezanih z zavarovano osebo. V primeru pogodb, ki krijejo tveganje umrljivosti ali tveganje za zdravje podobno kot

tehnike življenjskega zavarovanja, se lahko tveganje posameznika oceni na podlagi samoocene, ki jo pripravi zavarovana oseba, ali pa na podlagi ocene, ki vključuje zdravniški pregled ali preiskavo.

Smernica 5 – Razčlenjevanje pogodbe

- 1.14. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale oceniti, ali je na dan pripoznanja pogodbo mogoče razčleniti, in ob vsakem datumu vrednotenja proučiti, ali je prišlo do sprememb, ki bi vplivale na prejšnjo oceno.
- 1.15. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale ugotoviti, ali je mogoče pogodbo razčleniti na podlagi ocene, ali je mogoče dva ali več delov pogodbe jasno prepoznati ter zanje opredeliti različne sklope obveznosti in premij, ki se lahko pripišejo posameznemu delu.
- 1.16. Kadar opcija ali jamstvo zajema več kot en del pogodbe, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice ugotoviti, ali ga je možno razčleniti oziroma ali bi ga bilo treba pripisati ustreznemu delu pogodbe.
- 1.17. Če se pogodba šteje za zavarovalno pogodbo v skladu z direktivo Solventnost II, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice vseeno upoštevati vse razčlenjene dele pogodbe, iz katerih izhajajo obveznosti zavarovanja ali pozavarovanja.

Smernica 6 – Opredelitev vidnega učinka na ekonomiko pogodbe

- 1.18. Pri ugotavljanju, ali zavarovalno kritje dogodka ali finančno jamstvo nima nobenega vidnega učinka na ekonomiko pogodbe, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice upoštevati vse možne prihodnje denarne tokove, ki lahko izhajajo iz pogodbe.
- 1.19. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale šteti, da ima finančno jamstvo za dajatve viden učinek na ekonomiko pogodbe le, če je finančno jamstvo povezano s plačilom prihodnjih premij in imetniku police zagotavlja vidno finančno ugodnost s komercialno vsebino.
- 1.20. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale šteti, da ima kritje določenega negotovega dogodka, ki negativno vpliva na zavarovano osebo, viden učinek na ekonomiko pogodbe, če kritje zagotavlja vidno finančno ugodnost za upravičenca.

Smernica 7 – Ocena obveznosti

- 1.21. Zavarovalnice ali pozavarovalnice bi morale, kadar podrobnosti pogodbe ali celoten obseg obveznosti, ki jih zajema pogodba, zadevni zavarovalnici ali pozavarovalnici v času priznanja pogodbe niso na voljo, oceniti meje pogodb z uporabo vseh razpoložljivih informacij v skladu z načeli iz teh smernic.
- 1.22. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale pregledati to okvirno oceno takoj, ko so na voljo podrobnejše informacije.

Smernica 8 – Pozavarovalne pogodbe

1.23. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale za svoje sprejete pozavarovalne pogodbe uporabljati določbe člena 18 izvedbenih ukrepov ne glede na meje temeljnih zavarovalnih ali pozavarovalnih pogodb, na katere se nanašajo.

Skladnost in pravila o poročanju

1.24. Ta dokument vsebuje smernice, izdane na podlagi člena 16 uredbe o EIOPA. V skladu s členom 16(3) uredbe o EIOPA si pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevajo za spoštovanje smernic in priporočil.

1.25. Pristojni organi, ki upoštevajo ali nameravajo upoštevati te smernice, jih morajo ustrezno vključiti v svoj zakonodajni ali nadzorni okvir.

1.26. Pristojni organi obvestijo EIOPA, ali te smernice upoštevajo oziroma jih nameravajo upoštevati, ali pa mu sporočijo razloge za njihovo neupoštevanje v dveh mesecih po objavi prevedenih različic.

1.27. Če pristojni organi v tem roku ne odgovorijo, bo zanje veljalo, da ne ravnajo v skladu s pravili glede poročanja, in se bo o njih tudi tako poročalo.

Končna določba o pregledih

1.28. Za pregled teh smernic je pristojen organ EIOPA.